

Erasmus+

1- SLOVENYA - LJUBLJANA HAREKETLİLİĞİ-1

RAPORLAR

Slovenya'nın başkenti olan Lublijana şehrindeki Lublijana Sağırılar Enstitüsü (ZGNL) işitme engelliler okuluna gidildi. Gün: okulun çalışma sistemi hakkında kurum yetkilileri tarafından bilgi verildi.

1. Gün: okulun dil terapisi ve fizyoterapi odaları gezildi.
2. Gün: Slovenya'nın Portoroz şehrindeki bir işitme engelliler okulu ziyaret edildi.
3. Gün: Bir klinik uzmanının ve bir öğretim üyesinin Kulak Sağlığı ve Bakımı semineri izlendi.
4. Gün: Okul sınıf gözlemi yapıldı ve ardından Proje Değerlendirme Toplantısı yapıldı.

Projenin Okulumuza Sağlayacağı Katkılar (Bizde Olmayanlar):

- Okul bünyesinde klinik bulunmalı
- Ses eğitim kitabı oluşturulmalı
- Ses terapi odası oluşturulmalı
- Üniversitelerle işbirliği yapılmalı
- Sağlık birimleri ve rehabilitasyon merkezleriyle işbirliği yapılmalı
- TV kanallı ve öğrencilerin kayıt yapacağı yerler oluşturulmalı
- Meslek edindirme dersleri olmalı

Projenin Sonunda Bizde Olan Olmayan Konular (Bizde Olanlar)

- Beyin sapı ameliyatı ameliyatı onlarda yapılmamakta.
- İşitme engelli ve otistik öğrenciler birlikte eğitim almakta.

Kurumun Özellikleri:

Okulun Adı: ZGNL Lublijana Sağırılar Enstitüsü

Eğitim ve sağlık alanında hizmet veren yarı özerk kompleks bir yapıya sahip olan kurumda 250 öğrenci vardır. bu öğrencilerden 75 tanesi işitme engelli, 50 tanesi otistik ve geri kalanı ise konuşma ve dil bozukluğuna sahip öğrencilerdir. Bu kurumda 200 personel çalışmaktadır. Bu personelin hepsinin en az üçüncü derecede işaret dilini bilmesi gerekiyor. Okulda 2 tane sosyal hizmet uzmanı, 2 tane proje sorumlusu, 2 tane psikolog ve 1 tane kütüphane görevlisi bulunmaktadır. İlkokulda öğretmen olabilmek için liseden sonra 5 yıllık eğitim almaları gerekiyor. Ortaokulda öğretmen olabilmek için 2 yıl kurs alınması zorunlu.

1. Gün :

- 1) Okula 11 aylıktan itibaren öğrenci alınıyor. İki yaşına kadar bebek işaret dili eşliğinde konuşma ve ses eğitimi aileyle birlikte veriliyor.
 - 2) Anasınıfı bittiğinde iyi derecede konuşan öğrenciler normal okullara devam ediyor. Ayda 2 saat öğrencilerin durumlarını takip etmek için okullara ziyaretler yapılıyor.
 - 3) Anasınıfı ve ilkokul 1. sınıftaki öğrenciler için devlet öğretmene yardımcı anne veriyor.
 - 4) İkinci kademe, işitme engelliler yanında otistik dil ve konuşma bozukluğu olan öğrencilerle beraber eğitim veriliyor. Bu öğrencilerin temel derslerin yanında isterlerse yetenek dersleri de veriliyor (Metal, tahta, medya dizayn ve bilgisayar dersleri gibi).
- Bu müfredat normal okulların müfredatıyla aynıdır. Ortak yapılan sınavlarda çevirmen işaret diline çeviriyor. 6. sınıfta TEOG benzeri sınav var.
- Öğrenciler alanlarına göre şirketlere staja gönderiliyor. AB projeleri için yurt dışına gönderiliyor.
 - Yabancı dil zorunludur.
 - İlkokul süresi içinde bitirilmesi gerekiyor. Uzatma yoktur. Ancak ortaokulda eğitim-öğretim süresi uzatılabilir.
 - Öğrencilere iş hayatında faydalı olabilecek sertifikalı kurslar ve eğitimler veriliyor.
 - Sosyal etkinlikler için okul dışında, finansmanının AB projeleriyle karşılandığı, kirasının hükümet tarafından ödendiği iki daire kiralanmış (Taka-tuka)
 - Okulda kapsamlı bir kütüphane var.
 - Ses eğitim kitapları oluşturulmuş.
- 5)Yurtta kız ve erkek öğrenciler karışık olarak kalıyorlar. Yatılı olarak 4 gün kalıyorlar. Yurtta kalan öğrencilere devlet para veriyor. Para ailelere verilmiyor.
 - 6)Okul ses terapisi ve çocuk fizyoterapi odaları bulunmakta. Burada eğitimler ses terapistleri tarafından veriliyor (20 ses terapi odası, 1 fizyoterapi odası).
 - Ses terapi odalarında denetlemeler yapılıyor. Okul müdürü, psikolog ve bir aile üyesi ile camlı bölme arkasından izleme yapılarak denetleniyor.
 - Fizyoterapi odasına okul dışından da hastalar gelebiliyor.
- 7) Okulla iç içe olan, okulun bahçesinde bulunan, sağlık hizmeti veren bir klinik bulunmakta (4. gün klinikle ilgili bilgiler verilmiştir.)
 - 8) Okulda 4 tane işitme engelli uzman öğretmen bulunmakta. Bu öğretmenler, konuların işaret diliyle nasıl anlatılabileceği hakkında çalışmalar yapıp, öğretmenlere yardımcı olmaktadır. Bu uzman öğretmenlerin işitme engelliler için TV kanalı bulunmaktadır

Erasmus+

1- SLOVENYA - LJUBLJANA HAREKETLİLİĞİ-1

RAPORLAR

(TIPK TV). Kayıt yerleri yer almaktadır. Devlet bu 4 uzman öğretmene işaret dili çevirmeni atamıştır. Çevirmen olabilmek için bir yıl işaret dili eğitimi alınması gerekiyor.

9) Devlet öğrencilere ödünç koklear implant veriyor. Bir kulağa takılıyor. Cihaz pillerini aileler getiriyor. Pillerin takılmasıyla öğretmen ilgileniyor (2. gün koklear implantla ilgili bilgiler verilmiştir). Kulak cihazını devlet çift takıyor. Fark varsa aile karşılıyor. 8 yılda bir değiştirme hakları var. FM sistemleri ilkokulda devlet tarafından karşılanıyor.

10) Slovenya'da beyin sapı ameliyatı yapılmıyor.

2. Gün: Koklear implant ve işitme cihazlarıyla ilgili bilgiler:

- Çocuk 3 aylıkken işitme testi yapılıyor.
- 1 yaşından önce doktorun kararına göre koklear implant takılıyor. Devlet bir tanesini karşılıyor.
- Ameliyat ve teknik malzemeler 50 bin avroyu buluyor.
- 3 farklı cihazdan birini doktor seçiyor. Aileler seçemiyor.
- FM sistemleri ilkokulda devlet tarafından karşılanıyor.
- İşitme cihazlar ve FM sistemleri ile ilgili hem öğrencilere hem ailelere kısa eğitim programı uygulanıyor.
- Cihazın pillerini aileler almak zorundalar. Öğretmenler sadece pillerin takılmasına yardımcı oluyor. Farkını aileler karşılamak şartıyla devlet çift cihaz takıyor. 8 yılda bir değiştirme hakları var.
- % 75 Nukleas, % 25 Model marka kullanıyorlar.
- Sadece dış ekipman kontrol ediliyor. Cihazın kendinde sorun varsa Londra'ya gönderiliyor. 1 hafta içinde geliyor.
- Her öğrencinin cihazı programlarla kontrol ediliyor. Cihaz ayarı yapılıyor.

3. Gün: Slovenya'nın Portoroz ilindeki İşitme Engelliler Okulu ziyaret edildi. Okulun müdürü tarafından okulla ilgili bilgiler verildi.

4. Gün: Okulun bünyesinde bulunan klinikteki uzman konuşmasında şunları belirtmiştir:

- Klinikte hem bebeklere, hem çocuklara, hem de yetişkinlere eğitimler verilmektedir. Aileler de eğitimlere katılabilmektedir.
- İşitme engellilerin yanında otistik ve davranış bozukluğu olan öğrencilere de eğitim verilmektedir.
- Kliniğe hem okulda hem okul dışından öğrenci gelebilmektedir.
- Klinik ses terapisti olabilmek için 8 yıl (5+3) eğitim alınmaktadır.
- Portoroz, Maribor ve Luliyana'da olmak üzere 3 tanesi sağlık ünitesi bulunmaktadır. Ameliyatlar sadece Maribor ve

Lubliyanada

yapılmaktadır.

- AB sağlık hizmet kartı ile devletin kaç para ödeyeceğini göstere kartlı bir sistem bulunmaktadır.
- 20 tane ses terapisti hizmet vermektedir.
- KBB, çocuk doktoru ve çocuk psikoloğunun verdikleri rapora/karara göre kliniğe gönderilmekte ve kaç ses terapisi alınacağı belirlenmektedir.
- 20 tane ses terapisti 230 kaynaştırma öğrencisine dışarıda eğitim vermektedir.
- Aileler hastane raporunu kliniğe getirmekte ve hemen eğitimlere başlanmaktadır.
- Zorunlu eğitime geçilmeden önce zorunlu sağlık taraması yapılmaktadır.
- 15 yaşını bitirince tekrar sağlık kontrolüne girilmekte ve bununla sağlık güvencesi bitmektedir.
- İlkokulda (6-15 yaş arası) FM cihazı ücretsiz verilmektedir.
- Öğrenciler doktor kararına göre implant olabilmektedir.

- * Öğretim üyesi: Net-Guest Proje kapsamında bu bölümü kurmuşlar. 31 ülkenin akademisyenleri bir araya gelmişler.
- * Eğitim fakültesinde işitme sağlık ve bakımı alanında öğretmen yetiştiriyorlar. Ses ve dil terapisti yetiştiriyorlar (SLT).
- * İşitme engelliler öğretmenliği ve ses-dil terapisti bölümüne göre (birlikte eğitim görülüyor) ders seçimi yapılabiliyor.
- * 4 yıl lisans ve 1 yıl master yapmaları gerekiyor.
- * Okullarda, sağlık merkezlerinde ve rehberlik merkezlerinde çalışabiliyorlar.
- * Master yapacak öğrenciler, bu okullardaki öğretmenlerin sıkıntılarına göre master yapıyorlar.
- * 22 öğrenciler var.
- * 3 tane işitme engelliler federasyonu var.
- * Üniversite eğitiminde istedikleri müfredatı seçiyorlar.
- * Özel eğitim bölümü yok.
- * 5-6 yıldır kendi eğitim programını kurmuşlar.

5. Gün: Okuldaki sınıflar gezdirildi .Proje Değerlendirme Toplantısı yapıldı.

Erasmus+

2- İSPANYA - MALAGA HAREKETLİLİĞİ

RAPORLAR

IES La ROSALEDA Malaga okul ziyareti; her türlü işitme engellinin eğitim aldığı bir okuldur. Öğrencinin yaptığı seçime göre eğitim veriliyor. Öğrenciler gruplara ayrılıyor, işitme kaybına göre kaynaklar belirleniyor, sosyal açıdan öğrencilere özgüven kazandırılmaya çalışılıyor. Psikolojik danışmanlar tarafından seviyeye uygun ayrı planlar hazırlanıyor. Dil gelişimi için dil testi yapılıp buna göre eğitim veriliyor. Öğrenciler doğdukları andan itibaren takibe alınıp ortaokul sonuna kadar takip ediliyor. Öğrenci ailesinin ihtiyacı varsa onlara da gerekli eğitim ve destek sağlanıyor. Öğrencilerin zeka ve psiko motor yetenekleri için çeşitli aktiviteler planlanıyor. İşitme engelliler öğretmenleri tüm eğitimleri vermek zorundalar. Okul rehber öğretmeni ve terapisti; konuşma, dil gelişim ve seviye tespitinden sorumlu. Öğretmenler işaret dili bilmek zorundalar. Sınıflarda profesyonel alan öğretmenleri dışında işaret dili bilen öğretmenlerde bulunmaktadır. Orta okul öğretmenleri ikiye ayrılıyor (Dil gelişimi sosyal dersler ve teknik dersler olarak) Okul dışında başka yerlerden eğitim alıyorsa o merkezlerle de işbirliği yapılıyor. Erken teşhis ve tedaviye önem veriyorlar eğitime engel varsa bunun çocukta değil sistemde olduğunu düşünüyorlar.

İspanya eğitim ve psikologlar başkanını genel bir konuşma yaptı; PDR.Aile eğitimi vermediklerini ,gerekirse destek sağladıklarını. Yaptıkları çalışmalarda kaynaştırma eğitiminin daha etkili ve önemli olduğunu, özel eğitim okullarının yavaş yavaş kapandığını, uyguladıkları sistemin sosyalleşmeye yönelik olduğu için kaynaştırmaya önem verdiklerini söyledi. Kokleer İmplant ameliyatında yalnız bir kulağın devlet tarafından karşılandığını 55 dB üzeri kaybı olan çocuklara yapıldığını, bu ameliyata dört ayrı doktor komitesinin karar verdiğini, üç aylık işime cihazı kullanıldıktan sonra gerekirse ameliyata karar verildiğini aksi takdirde ameliyat yapılmayacağını söyledi. Kokleer ameliyattan 1.5 ay sonra aile ve çocuk ses eğitimi hakkında bilgilendiriliyor. Daha sonrasında yılda bir kez aile ile buluşulup değerlendirme yapılıyor.

CEIP – Garcia Lorca Malaga İlkokulu ziyareti yapıldı.toplamda 700 öğrencisi olan bir okul. 6 işitme engelli öğrenci var. İspanyolca ve işaret dili ile eğitim veriyor. 2007 yılında kurulmuş ve bu okullarda işaret dili çevirmeni var. Orta ve üstü bir sınıfa hizmet ediyor. Ücretsiz devlet okulu. İşitme engelli öğrenciler bazen tek bazen grup olarak alınıyor. Kaynaştırma eğitimi yapılıyor. 2007 den önce işaret dili yasakmış, öğretmenler işaret dili bilmiyormuş,daha sonra öğrenmişler. Bu tarihten önce işitme engelliler okulu varmış daha sonra kapatılmış. Yalnız bir okulda iki sınıf bırakılmış oda gayri resmi devam ediyormuş,bu sınıflar 7 - 8 kişilikmiş. Okulda 3 öğrenci için fm sistemi kullanılıyormuş, işaret dili bilen çocukla haftalık 14 saat geçiriyorlarmış. Diğerlerine o kadar zaman ayırmaya gerek olmadığını düşünüyorlar .İlkokulda işitme engelliler öğretmeni görev alırken ortaokulda alan öğretmenleri görev alıyor. Okul da başka engel gruplarından öğrencilerde bulunuyor. Otistik çocuklara işaret dili öğretiliyormuş, normal çocuklara işaret dili kursu veriliyormuş. Sınıflar gezildi.İmplantlı öğrencilerin gayet iyi konuşuyor ve sınıfta öğretmen kürsüsü yanında yardımcı öğretmenlerce eğitim alıyor. İşitme cihazlarının bakımı onarımı periyodik olarak kurum tarafından yapılmakta isteyen ailelere bu konuda eğitim verilmekteymiş.

Yine Colegio “ la purisima ”adlı dini eğitim veren bir okula ziyarette bulunuldu.1905/2013 yılları arası işitme engelli öğrencilere hizmet etmiş bir okul. İşitme engelliler okulu daha sonra normal bir okula çevrilmiş.3-14 yaş arası eğitim veriliyor. 2 adet işitme engelliler sınıfı var. 33 işitme engelli öğrencisi var. 4 tanesi kaynaştırma sınıfında diğerleri kendi sınıflarında eğitim alıyorlar.İşaret dilini destek amaçlı kullanıyorlar ve işaret diline önem veriyorlar. İşaret dili ile eğitime başlayıp normal konuşma diline geçiyorlar.Sorunlar aynı ; 4. sınıfa kadar eğitim veriliyor. Sonra konuşmayı bırakıp işaret diline geri dönüyorlar. Okul sonrası implantı çıkarıp işaret dili konuşuyor. Biz işitme engelliyiz kendi kültürümüzü ve dilimizi devam ettirmeliyiz diyen gettolaşmış işitme engelliler grupları var bunlar okulların işini zorlaştırdıkları söylendi.

Burdan yola çıkarak kaynaştırma eğitimine önem verdikleri,sınıflarda işitme engelli işaret dili öğretmenleri bulunması, yatılı bir okul olmaması yalnız gündüzlü öğrenci olması, işitme engelli öğrencilerde diğer öğrencilerle birlikte ikinci bir yabancı dil öğretiliyor olması, avantaj olarak gösterilebilir.

Erasmus+

3- AVUSTURYA – VIYANA HAREKETLİLİĞİ

RAPORLAR

Gittiğimiz merkezin adı, Equalizent ve 2004 yılında kurulmuş. İlk zamanlar merkezi, yönetme ve kabul ettirme konusunda çok zorlanmışlar. Ancak ilk zamanlarda 12 çalışanları varken şimdi büyüyerek 52 çalışana kadar yükselmişler. Bu 52 çalışanın da 15 tanesi işitme engelli. Bu 15 çalışan da daha sonra eğitmen olmaları için çalıştırılıyorlar.

Merkez 4 şekilde hizmet veriliyor:

1. Tamamen işitme engellilere eğitim
2. Duyma zorluğu çekenlere eğitim
3. Herkese işaret dili eğitimi
4. Diğer kültürden gelen işitme engellilere yönetsel yönlendirme.

Amaçları; bütün öğrencilere engelsiz bir ortam hazırlamak. Öğrencileri işaret diliyle tanıştıyorlar ve genellikle ağız yoluyla yapılan eğitimi işaret diline dönüştürüyorlar.

Merkeze öğrencileri 14-15'li yaşlardan sonra alıyor.

Avusturya'da İşitme engelliler okulu varmış, ancak öğretmenlerin %70'i işaret dili bilmiyormuş. Eğitimler genellikle kaynaştırma eğitimi şeklinde veriliyormuş.

Merkezde sadece işaret dili eğitimi veriliyorlar.

Merkez ilk kez 2000'li yıllarda devletten yardım almaya başlamış. Merkez sayesinde işaret dilinin yararını gören devlet hâlâ kuruma destek veriyormuş. Günümüzde gayet güçlülermiş ve alt yapı konusunda şu an hiç sorunları yokmuş.

Avusturya'da işaret diliyle çeviri ilk kez 1998 yılında başlamış. Günümüzde Avusturya'da 456.000 işitme kaybı olan insan varmış ve bunların 8.000 - 10.000'i tam işitme engeliymiş. Bunların da büyük bir kısmı işaret dili biliyormuş.

Kurumun bizdeki karşılığı halk eğitim, rehabilitasyon ve iş bulma kurumu karışımı denilebilir.

İşitme engelli olarak doğan bebeklerin %95'ine devlet tarafından implant uygulanıyormuş. Maliyeti kişi başı 70.000 €'ymuş ve tamamı Avusturya devleti tarafından ödeniyormuş. Her sene 200 civarı operasyon gerçekleştirilmiş ve bunları bir profesör organize ediyormuş. Her sene bununla ilgili 1.7 milyon € harcama yapıyormuş.

Avusturya'da 1880 yılına kadar ağız yoluyla eğitim verilmiyormuş. Geçen sene yapılan toplantıda ağız yoluyla eğitim için düğmeye basılmış. Bu işitme engelliler okullarındaki %70 işaret dili bilmeyen öğretmen işitme engelli çocukların çevreye ayak uydurmaları için ağız yoluyla eğitim veriyormuş. Ama merkeze göre; teoride böyle olan sistem, pratikte böyle değilmiş. Çocuklar eğitim açısından sıfır olarak kalıyormuş.

Merkezin 5 sınıfı varmış. Merkezde kullanılan ilk dili işaret diliymiş. Amerika ve Kanada'da da ilk dil işaret diliymiş. Öncelik ana dili gibi olan işaret dilini öğrenmelerini sağlamış. Avusturya'daki Türklerin de ana dilleri Türkçe olduğunu söyleyerek; öncelikle Türkçe öğrenmelerini daha sonra Almanca öğrenmelerini savunuyorlar.

Merkezde, işaret dili ile duyan öğrencilere verilen eğitimin aynısını veriyorlarmış. Araştırmalara göre ne kadar yaşlı olursa olsun işitme engellilerin seviyesi 8-10 yaş seviyesini aşamıyormuş ve verdikleri işaret dili eğitimi ile kendi yaş seviyelerine çıkarabildiklerini söylüyorlar.

Avusturya genelinde 1422, Viyana'da 209 tane temel eğitim veren kurum varmış. Bu okullarda okuyan işitme engelli öğrencilerin sadece %7'si üniversiteye geçebiliyormuş ve bunlarda özel işaret dili çevirmenleri sayesinde geçebiliyormuş.

Avusturya'da eğitimin ilk basamakları sıkıntılı olsa da daha sonraları devlet desteği veriliyormuş. Okula başlamadan 3.500/19.000 kelime bilen normal çocukların aksine, işitme engelli çocuklar 250/500 kelime arası biliyormuş. Bu seviye 14-15 yaşlarında ise normal çocuklarda 12.000 iken, işitme engellilerde 2.000 kelimeyi geçemiyormuş. Yine Avusturya'da 7.000 kelime altında sözcük bilgisine sahip yetişkinlerin hiçbir şey bilmediği anlamı varmış.

Avusturya'da işitme engelliler, okulu bitirdikten sonra ağır işlerde çalışıyorlarmış veya çok düşük ücretler alıyorlarmış. İşitme engellilerde 2 grup işçilik varmış. Birinci grup kendine yetecek kadar paralar kazanabilirken, ikinci grup çalışanlar çok düşük ücretle çalışmak zorunda bırakılıyormuş. İşitme engelli gençlerde %61 seviyesinde

Erasmus+

3- AVUSTURYA – VIYANA HAREKETLİLİĞİ

RAPORLAR

olan işsizlik oranı, 46 yaş üstünde %100'lere kadar çıkıyormuş. İşitme engellilerin sadece %35'i maaşlı olarak çalışırken, %65'i maaşsız olarak çalışmaya devam etmekteymiş.

Avusturya'da 115 işaret dili çevirmeni varmış. Bu çevirmenlerin çoğu da part-time olarak çalışıyormuş. Bu anlamda kendilerini aynı nüfus ve popülasyona sahip İsveç ile kıyasladıklarında İsveç'te 450 işaret dili çevirmeni varmış.

2016 yılında çıkan bir kanunla Avusturya'da bütün toplu konuşmalarda işaret dili çevirmeni olmak zorundaymış. İşaret dili çevirmenleri Avusturya'da 20€+20€ ulaşım masrafı ve 60€ çevirmenlik ücreti ile toplamda bir işten 100€ alıyorlarmış.

Merkezin bundan sonraki hedeflerinden biri de işitme engelli bebelere işaret dilini öğretmek varmış. İki dil bilen öğretmenlerin sınıflarında daha çok başarılı olduğunu savunuyorlar. Devletin işitme engelli öğrenciler için özel ders programı varmış. Ama merkez bu programı beğenmiyor. Normal öğrenciler için olan programın kullanılmasını istiyorlar.

İşitme engelli bir öğrenci haftada 10 saat konuşma eğitimi alıyormuş ve bu dersler sınıfta değil, dışarıda veriliyormuş. Normal okula giden bir öğrenci de yine kaynaştırma eğitimi süresince haftalık 10 saatlik konuşma eğitimi alabiliyormuş.

Merkez çift dilli öğretmenler sayesinde daha ileriye gidebileceklerini ve kaynaştırma sınıflarındaki işitme engeli olmayan öğrencilerin de işaret dilini öğrenmelerinin gerektiğini savunuyorlar.

Merkezin bütçesini 3 kalem oluşturuyor:

1. % 70 devlet tarafından desteklenen
2. % 20 verdikleri işaret dili kursları
3. % 10 Avrupa projeleri

Senelik 1,5 milyon € devlet destekleri varmış ve her sene bu destek için devlete başvurmak zorundaymışlar. Bu tutar da 120 öğrenci için veriliyormuş. Merkezin giderleri de çok fazlaymış ve gelen paranın % 80'i tamamen kullanılıyormuş.

Okulda 2.000 kelime kadar öğrenebilen işitme engelli öğrencileri merkezlerine alıp onların öz güvenlerini geliştirmek için çalışıyorlarmış.

Merkezin bir video hazırlama sınıfı varmış ve buradaki teknisyenler işitme engelliler için değişik program ve videolar hazırlıyorlarmış.

Merkezdeki sınıflar en fazla 8 kişilikmiş. Özel gruplar yapıp 2-3 kişilik derslerde veriyorlarmış. Ayrıca merkeze gelemeyen işitme engelliler için video eğitim de veriyorlarmış.

Merkezde her sene işitme engelliler için bir alanda uzmanlaşma eğitimi veriyorlarmış. Merkezde işaret dili eğitimini sadece duyanlar için veriyorlarmış. Normal öğrencileri için ise bütün derslerden (matematik, fizik, kimya...) eğitimleri işaret diliyle veriyorlarmış.

3 binaları varmış. Birinci bina eğitim binası, ikinci bina birebir eğitim binası ve üçüncü bina ise teknik işler için hazırlanmış.

Bu merkeze gelen gençler maaşlı iş imkanları için buraya geliyorlarmış. Yeni projeleri işitme engellilere iş bulma konusunda yardım sağlamış.

Merkezin isteği, işitme engelli bireyleri toplumun bir parçası olarak hissettirmekmiş. Normalde işaret dili için devletin imkanları çok düşükmüş. Merkezin daha fazla olan imkanlarından işitme engelli bireylere daha fazla destek vermek istiyorlarmış.

İşe başlayan gençlere ilk 1-2 hafta destek veriyorlarmış. İletişimlerini sağlıyorlarmış. Çeşitli kurslarla eğitimlerini devam ettiriyorlarmış. Destek sağlamaya devam ediyorlarmış. İşe başlayan öğrencileri haftada yine 1-2 saat gelerek kurs alıyormuş.

Her sene açılan uzmanlaşma hareketine devam etme düşünceleri varmış. Önümüzdeki sene anasınıfı öğretmenliği için devletten izin almışlar. Normalde işitme engelli bir kişinin anasınıfı öğretmenliği yapması yasakmış.

Daha önce verdikleri uzmanlaşma kursları ise şöyle:

- 2012 – Hemşirelik
- 2013 – Temizlik işleri
- 2014 – Dışçı yardımcılığı
- 2015 – Ana sınıfı yardımcılığı
- 2016 – 2 ve 3 boyutlu animasyon

Erasmus+

3- AVUSTURYA – VİYANA HAREKETLİLİĞİ

RAPORLAR

Her sene değişik kültürlerdeki işitme engelliler için bir balo düzenliyorlarmış. 2 bin civarı bir katılımları oluyormuş ve her sene artarak devam ediyormuş.

Özel şirketler için de işitme engelli çalışanları varsa yardım ediyormuş. Özel aktiviteleri varmış. Şirketler için çeşitli uygulamalar geliştirip işitme engelli personelleri ile daha iç içe olmalarını sağlıyorlarmış. Hem yetişkinler hem de çocuklar için kitaplar hazırlıyorlarmış. Şimdiye kadar 18 kitabı da işaret diline çevirmişler. SiMax şirketi ile işbirliği içinde video hazırlıyorlarmış. SiGame ile de uygulama hazırlıyorlarmış. İşitme engelli bireylerin iş bulmalarında kolaylık sağlamak için "Video CV" hazırlıyorlarmış.

Avusturya'da normal okullar 4+4 eğitim yaparken, işitme engelliler 5+4 yapıyormuş. Gözlenmek için gidilen bir sınıfta o an Almanca dersi veriyordu. Sıfatlar konusu işleniyordu. 2 öğretmen aynı anda çalışıyordu. Biri konuşabilen, diğeri işitme engeliydi. Öğrenciler, çalışma sayfalarıyla öğrenim görüyorlardı. Çeşitli çalışma sayfaları masanın üzerindeydi. Ve öğrenciler istediği, kendi düzeyine uygun, çalışma sayfasını seçebiliyordu. Çalışma bittikten sonra cevap kağıdını alarak kendi yanlışlarını kendileri görerek düzeltiyorlardı. Öğretmene herhangi bir soru sormuyorlardı. Öğretmen de öğrencilere fazla müdahale etmiyordu, sadece rehberlik yapıyordu.

Bu verilen kurs 6 aylık bir kursmuş. Öğrenciler haftada 30 saat derse giriyormuş. Merkezde açık öğrenme ile eğitim veriliyormuş. Bu da öğrencilerin kendi seviyelerine uygun çalışmayı yaparak kendi eksikliklerini görmelerini sağlıyormuş. Aynı zamanda seviyeleri farklı öğrenciler için en iyi yöntemmiş.

6 ay sonunda istedikleri mesleğe geçemeyen işitme engelli tekrar merkeze gelip farklı bir uzmalama alanına geçebiliyormuş.

Bu merkezden alınan sertifika bir üniversite diplomasının yerini tutamasa da girilen işlerde yararı oluyormuş.

Merkezde yeni bir proje ile kitapları işaret diline çevirmişler. Bu kitaplarda üç değişik kısım var: resim, yazı ve işaretli

Merkezin kullandığı çoğu materyalin bulunduğu www.signlanguage-school.eu adlı bir internet sayfaları var.

Sayfayı incelediğimizde içeriklerin büyük kısmının 2012 yılında yüklenmiş olduğu ve daha sonra siteye neredeyse hiç dokunulmamış olduğunu gözlemledik.

Gözlemlerimizden hareketle;

1. Kurumlar arası koordinasyonun etkin bir şekilde sağlanmış olması,
2. Kurumun, eğitimi başarıyla bitiren öğrencilerine iş bulabilme potansiyelinin olması,
3. Kurumun devlet desteğini veya güvenini kazanması,
4. İşaret dilinin bir dil olarak topluma, kurum ve kuruluşlar benimsetilmesi,
5. Kamu kurum ve kuruluşlarından mali destek konusunda herhangi bir sıkıntı yaşamamaları,
6. Kurum içinde kendini ifade edebilen ve yetiştiren öğrencilerin kurum içinde çalıştırılması,
7. Personel konusunda sıkıntı yaşamamaları,
8. Sürekli kendini teknolojiyle entegre ederek geliştirebilmesi,
9. Öğretmenin öğrencilere sadece rehberlik yapması,
10. Her seviyeye uygun materyal oluşturulmuş olması,

gibi avantajlarının yanında,

1. İşitme engelli bireylerin o kuruma devam etmediği zaman işsiz kalacağı izleniminin verilmesi,
2. Çift engelli ve kendini ifade edemeyen bireylerin kuruma kabul edilmemesi,
3. Minimum işitme engele sahip, kısmen duyabilen öğretmenlerin hiç duymuyormuş gibi eğitim vermesi, dezavantajlarının olduğunu gördük.

Erasmus+

4- SLOVENYA – LJUBLJANA HAREKETLİLİĞİ -2 RAPORLAR

Halen devam eden kulak sağlığı ve bakımı ile ilgili proje kapsamında teorik çalışmalarımızı pratiğe dökmek amacıyla 12.05.2017-23.05.2017 tarihleri arasında Slovenya'da bulunan Zavod Za Gluho In Naglusne Lublijana okuluna hareketlilik düzenledik. Bu okul, aynı zamanda bir hastane ile birlikte hareket eden bir okuldu.

Jiva, gittiğimiz okulun Avrupa Ofisi Müdürlüğünü yapan bir bayandı. Gün itibariyle 13 tane T1 ve T2 olmak üzere Avrupa projesini yürütüyorlarmış.

Toplantıya katılan herkes kendini tanıtarak kısa sohbet yapıldı.

Okul müdürümüz Mustafa Bahar, söz olarak: İşitme engelliler dünyasındaki çocukların istendiği gibi yönlendirilebildiğini, bunun için onlara yardımcı olacak videolar hazırlanması gerektiğini söyledi. Ülkemizdeki işitme engelliler için bir internet sayfası hazırlayıp daha sağlam bilgilerle donatmak gerektiğini vurguladı. Özellikle genetik kökenli işitme engelliler için bazı zorluklar olduğunu sözlerine ekleyerek bu videolarla işitme engelliler dünyasına farklı bakış açıları getirmenin amaçlandığını vurguladı.

Hazırlanan videolarda çok profesyonel olmadan işitme engellilere bilgiler aktarmanın amaçlanması gerektiği söylendi. İşaret dilli, İngilizce altyazılı ve konu başlıkları şeklinde hazırlanan videolar olması gerektiği söylendi. 15 gün içinde bir format hazırlanıp Türkiye'ye gönderilmesi gerektiği söylendi. Gönderilecek videoların, proje ortaklarımızla beraber görüşülerek, aşağıdaki formata göre hazırlanması kararlaştırıldı.

1. Hazırlanan videolar işitme engelli öğrenciler ve aileleri için hazırlanacak.
2. Her ülke kendi ülkesinde işitme engelliler için sorun olan 3 konu belirleyip konunun uzmanları tarafından sorunlar hakkında bilgi verilecek.
3. Konu ve süresi serbest olacak, yalnız sıkıcı olmaması için 10 dk.yı geçmeyecek.
4. Hazırlanacak videolarda Avrupa birliği ve ulusal ajans logoları olacak.
5. Hazırlanan videolar okulumuza gönderilecek ve proje internet sayfamızda bu videolar yayınlanacak.
6. Videodaki ana görüntüde işaret dili kullanılacak. Ancak konunun uzmanı ise kendisi de ana görüntüde olabilecek.
7. Altyazı dili İngilizce olacak.
8. İşaret dili olarak uluslararası dil kullanılacak.
9. Projenin adı ve katkıda bulunanlar projenin başında yayınlanacak.
10. Daha sonra da videolar hazırlanıp web sitesine eklenebilecek. İşitme engelli çocuklar ve aileleri için bir bilgi kaynağı olacak.
11. Halihazırda yazılmış olan makaleler de İngilizceye çevrilip web sitesinde yayınlanacak.
12. Hazırlanacak olan videoların görüntü kalitesi 720p (HD) formatında yapılacak.
13. Her ortak web sitesi üzerinde bu bağlantıları kullanabilecek.
14. Final raporu öncesi ortaklarımızın fikirleri ve yaptıkları çalışmalar istenecek.
15. Nihai raporda proje boyunca yapılan her şey örnekleriyle özet halinde istenecek.

Aynı günkü çalışma içerisinde Meram Tıp Fakültesi Yard. Doç. Dr. Mithat ARICIGİL ile yapmış olduğumuz implant ve işitme engellilerle ilgili röportaj çalışma arkadaşlarımızla paylaşıldı. Okul sosyal paylaşım sitemiz aracılığıyla yaptığımız çalışmaların, öğrenci etkinliklerimizin ve çeşitli kutlamalarımızın tanıtımını yapıldı.

Erasmus+

4- SLOVENYA – LJUBLJANA HAREKETLİLİĞİ -2 RAPORLAR

Slovenya Bilim, Sanat, Spor ve Eğitim Bakanlığı Konferans Salonunda toplandık. Buradaki konferansta çeşitli sunumlar dinledik. Engelli öğrencilere eğitim öncesinde ve sonrasında 0-23 yaş aralığında iş bulma ve yapılan terapiler hakkında bilgiler aldık. Sonra İngiltere'den gelen bir pedagog tarafından "Engelliler ve Sorunları, Otizm ve Farkındalık" konularıyla ilgili sunumlar izledik. Yine uzman bir nörolog tarafından "Çocuğun Beyin Yapısı, Gelişiminin Eğitim İlişkisi" hakkında bilgi edindik.

Yine Slovenya'da bulunan okullara gezi düzenlendi. Bu gezilerde okulun ana sınıfı, ilkököl ve ortaoköl olmak üzere üç bölümden oluştuğunu söylediler. Eğitim ve sağlık personelleri dahil olmak üzere 250 kişinin istihdam edildiği söylendi. Okulda ise yaklaşık 170 öğrenci varmış. Problemlü öğrenciler ortaokulda atılabiliyor, ancak ilkököl mecburiymiş. Okul bünyesinde konuşma terapisi, psiko-terapi ve fizyo-terapi uygulamaları yapıyorlmuş. Bu uygulamaları kendi okulları içinde verdikleri gibi dışarıdan aileleri tarafından 3 yaşına kadar getirilen çocukları da alabiliyorlar. 4 aylık olarak ailesiyle gelip bu eğitimleri alan öğrencileri de var. 6 yaş sonrası yatılı olarak okulda kalabiliyorlar.

Bireysel eğitim yaptıkları bir sınıfı veli gözlem odasından gözlemledik. Bulduğumuz yer, veli ve idarenin istediği zaman öğrenciyi gözleyebildiği, ayna ile ayrılmış, öğretmen ve öğrencinin gözlemleyenleri göremediği bir yerdi. İçeride 5-6 yaşlarında bir çocuk resimlerle yazıları eşleştiriyordu. Öğretmen öğrenciye karşı gayet ilgili ve güler yüzlüydü. Bulduğumuz süre içinde öğrenciyle resim-resim, resim-renk, resim-uyum etkinlikleri yaptı. Öğrenci ise gayet istekli ve mutlu görünüyordu.

Gittiğimiz diğer bir sınıf, el işi sınıfıydı. İçeride 7-8 dikiş makinesi vardı. Her nisan ayında bir festivalleri varmış ve her yıl bir konu belirleyip o konu üzerine çalışmalar yapıyorlarmış. Bu festivalde sergiliyorlar. Bu yıl ki konuları yağmurlukmuş. Bu yüzden bol bol yağmurluk çalışması yapmışlardı. Bu sınıfta öğrenciler 20 saat ders alıyormuş. Burada daha fazla kız öğrenciler eğitim görüyor. Erkekler için marangozluk ve diğer dallarda teknik eğitim verildiğini söylediler. Okuldaki bazı araç ve gereçlerin, mobilyaların okul öğrencileri tarafından yapıldığı söylendi. Aynı zamanda okula bağlı bir mağazada bu çalışmaların satışının yapıldığını söylediler.

Bize gösterilen yatakhane ise 4 erkek, 4 kız öğrenci yaşıyor. Yatakhane apart mantığıyla kurulmuş. Bütün ihtiyaçlarını kendileri gideriyorlar. Başlarında vardiyalı olarak çalışan 3 öğretmen var. Burada 17 yaşından büyük çocuklar yaşıyor. 21.00'dan sonra telefon ve bilgisayarlar yasaklanıyor. Kullanacakları eşyaları programlayıp sıraya koyarak kullanıyorlar. Günlük menüleri kendileri yapıyorlar. İhtiyaçları olan malzemeleri okul mutfağından alıp yemeklerini kendileri yapıyorlar. Başlarındaki öğretmenleri onlara yardım etmiyor. Burada kalan öğrenciler hafta sonları evlerine gidiyor.

Öğrendik ve gözlemlerimizi kendi ülkemize nasıl entegre edeceğimiz konusunda fikir alışverişinde bulunduk.

1. Okulun bir klinik veya hastane ile işbirliği içinde çalışması,
2. Konuşma terapisi, psiko-terapi ve fizyo-terapi uygulamalarının olması,
3. Mesleki çalışmaların artırılması,
4. Teorik derslerden çok mesleki derslerin ve ders saatlerinin artırılması,
5. Öğrenci davranışları konusunda yaptırımların olması,
6. Okul öğrencilerinin üniversite devamlılığının olması,
7. Okul pansiyonunda görevli öğretmenlerin yalnız nöbet göreviyle sorumlu olmaları, derse girmemeleri,

Okulun avantajları arasındadır. Bütün bunların ışığında Slovenya'daki özel eğitim öğrencilerinin ülkemizdeki öğrencilerden çok fazla bir farklılık göstermediği, yalnız mesleki derslerle hayata daha iyi hazırlandığı; eğitim sisteminin ise birbirine benzer özellikler taşıdığı, ancak yükseköğretime geçebilme avantajlarının olduğu gözlemlenmiştir.

